

spravil v vlado in napravil za ministrskega predsednika rumunskega poslanika v Londonu Titulesca. Od take vlade bi se pustil kronati za kralja Velike Rumunije. Tej vladi iz predstavnikov vseh strank bi dal izredno oblast. Na zunaj bi bila vlada demokratična, za znotrajno delo bi bila pa edino pod nadzorstvom kralja. General Avarescu, voditelj ljudske stranke in prijatelj Italijanov, opozicionalec, je že ponudil kralju sodelovanje pri sedanjih in pri vsaki vladi, ki jo bode sestavil kralj.

Vlada v Belgiji je podala ostavko tik pred otvoritvijo parlamenta. Vzrok ostavke je šolski spor, radi katerega se je odločilo pet katoliških ministrov, da se umaknejo z vladnih mest. Ostavka na najvišjem mestu ni bila sprejeta.

Otvoritev indijskih posvetovanj v Londonu. Dne 12. t. m. so bila v Londonu s kraljevim nagovorom otvorjena indijska posvetovanja, kojih cilj je pomirjenje že tako dolgo razburkane Indije. Otvoritvene konference so se udeležili indijski principi, zastopniki angleške Indije in člani vlade. Zastopnik je bil polnoštevno diplomatski zbor. Prisotni so bili tudi zastopniki opozicije. Indijski principi so prišli v črnih suknyah z zlatimi gumbi in turbanii v najrazličnejših barvah. Le nekateri so imeli na sebi nekaj bajnega bogastva biserov in dragih kamnov. Del indijskih odposlancev je bil v dolgih, belih oblekah z belimi turbani na glavah. Mohamedanski zastopniki so prišli v evropski obleki. Med indijskimi delegati sta tudi dve ženski. Obe sta bili v pisanih svilenih oblekah z zlatimi črkami in le ena je imela zakrit obraz. Za kraljem je pozdravil zbrane še ministrski predsednik Mac Donald, ki je povdaril, da je Indija ob priliki teh posvetovanj na pragu nove zgodovine.

Iz Gandijevega gibanja v Indiji. Vođa indijskih nacionalistov Gandi je še vedno zaprt. Radi Gandijevega pokreta je v zaporih 40.000 oseb in med temi tisoč žensk. Gandijevemu gibanju se priključuje tudi plemstvo. Vlada je sicer prepovedala indijski zbor (kongres), a pomirila pa Indije še nikakor ni.

Konec revolucije v Braziliji. Revolucija v Braziliji je končana. Nova vlada ima diktatorsko polnomoč do sklicanja ustavotvorne skupščine.

Aretacije oficirjev beljševiške vojske. V Rusiji se vršijo številne aretacije oficirjev na najvišjih mestih, ker so nameravali državni udar in hoteli aretirati Stalina ob priliki 11. obletnice oktobrske revolucije.

Atentat na japonskega ministrskega predsednika. Dne 14. novembra je nevarno ranil iz revolverja mlad narodni pokretaš japonskega ministrskega predsednika.

ZA NEDELJO

Papež Napoleonov ujetnik.

Papež Pij VII. se je ustavljal kljub vsem grožnjam Napoleona, da bi izročil cerkveno državo in mesto Rim — francoskemu cesarstvu; radi tega se je lotil Napoleon sile.

Dne 2. februarja 1808 so ukorakale francoske čete pod generalom Miollis v Rim, so razorožile papeževe vojake, in jih deloma porazdelile med lastne vrste. Papeževa telesna straža je bila zaprta, veliko kardinalov izgnanih in uvedena francoska vlada. Pij VII. je zastoj protestiral proti temu nasilju. Dne 17. maja 1809 je ukinil Napoleon iz vojnega tabora v Schönbrunn na Dunaju posvetno papeževu vladarstvo. Rim je bil proglašen za cesarsko francosko mesto, papežu je bilo dovoljenih na leto 2 milijona frankov odškodnine. — Ko je Pij VII. dne 10. junija izobčil Napoleona, je sledilo papeževu ujetništvo.

Dne 6. julija, ob treh zjutraj, je bil izvršen napad na papežev grad, Kvirinal. Z brzim korakom in čisto potihoma so prodirale čete od vseh strani. Lestve so naslonili na okna vojaki in splezali v sobe. Ovađuhi so kazali pot po hodnikih proti glavnim vratom, katera so odpahnili od znotraj; takoj se je napolnilo dvorišče z vojaštvom.

Kardinal Pacca se je bil pravkar vrgel na postelj, da bi se odpočil za par ur, ko mu je javil nečak, da so Francozi že v palači. Kardinal je šel k oknu in je videl, kako se tekali ljudje z bakljami po dvorišču. Hitro se je podal v papeževu spalnico, sv. oče je takoj vstal, se ogrnil in hitel v sprejemno dvorano. Nekaj uradnikov je prihitelo, da bi ga ščitili.

Slišati je bilo udrihanje po vratih, katera so razsekavali s sekirami. Baš bi bila prišla vrsta na vrata sprejemnice, a jih je pustil papež odpreti. — Oberst Radet je vstopil z oficirji, se postavil pred papeža ter ga nagovoril s tresočim glasom: »Imam zoperno ter neprijetno povelje. Ker sem prisegel cesarju pokorščino, ga moram izvesti. V imenu cesarja moram naznaniti Vaši svetosti, da se naj odpove posvetni oblasti nad Rimom in cerkveno državo. Za slučaj pa, če bi se Vaša svetost temu zoperstavila, imam povelje, jo spremiti do generala Miollisa, ki bo odkazal Vaši svetosti že določeni kraj kot bivališče.«

Pij je odgovoril z mogočnim glasom: »Gospod general, vi mislite, da morate izvršiti ta povelja, ker ste prisegli pokorščino. Pomislite, koliko priseg veže nas, ohraniti posest sv. stolice! Cesar nas lahko razseka na drobne kose; kar hoče, ne bo prejel nikdar!«

Pija VII. in kardinala Paccu so spremiti v voz in ju zaprli. Šlo je naprej; pa ne k generalu Miollis, ampak po cesti v Etrurijo.

Škofova palača v Savoni je bila odkazana papežu v bivališče. Napoleon je dal povelje, opremiti papeževu stanovanje kar najbolj sijajno, jedila fino pripraviti, papeževe služabnike lepo obleči, ga voziti v najlepšem vozu na sprehod, kakor se spodobi za najvišjega kneza. Pij VII. se ni dal omehčati. Živel je zopet, kakor v dneh mladosti, ko je še bil priprost menih, le od sočivja in kruha; stanoval je le v 3 majhnih sobah. V domači kapeli je služil vsaki dan sv. mašo. Pred oltarjem je molil kleče solznih oči za cerkev, katero je videl ogroženo, za moža, ki ga je tako bridko preganjal. Bil je izločen od vsakega občevanja s škofi ter kardinali. Sprehod po vrtu z visokim obzidjem je bil njegov edini odih.

II.

Napoleon se je zmotil bridko glede Pija VII. Mislil je, da bo ukrotil slabotnega starčka, ako mu bo odtegnil občevanje s kardinali. Priznal je svojo zmotilo!

In kako je lepo je pisal papežu v Savono ter mu razgrnil svoje načrte! V tedajnem glavnem mestu celega sveta, v Parizu, bi naj prebival papež ob strani cesarja. Kakor je vladal cesar nad Evropo, bi naj zapovedoval papež katoličanom. Kako nekaj nepopisno sijajnega bi bila cerkev, ako bi bila združena s cesarskim veličastvom. — Kako bode moral izginiti protestantizem, ako posodi on, Napoleon, katolicizmu svojo moč.

Pij je ostal neupogljiv. Ni odnehal tudi tedaj, ko so mu odvzeli služabnike, ko ga je stražil noč in dan francoski žandar v sobi, ko so mu odvzeli pisalno orodje in vsako udobnost.

L. 1813 je bil papež prepeljan na Napoleonovo povelje v Fontainebleau pri Parizu. Najlepše sobe so bile zanj pripravljene, dobil je častno stražo; kardinali in škofi so ga obiskovali. Napoleon se je prikazal nekega dne kar iznenada v palači, objel je papeža in ga imenoval svojega očeta. Ko mu je Pij vrnil obisk, je naletel na cesarskem dvoru na kar najbolj sijajen sprejem. Papež je spregledal cesarjeve nakane in je bil pazno na straži. Napoleon je skušal priti do cilja z zvijačo ter goljufijo. Pustil je zabeležiti točke, glede katerih je bil že dosežen sporazum. Papežu so rekli, naj potrdi s svojim podpisom, da se bodo na tej podlagi nadaljevala pogajanja. Papež je dal podpis, ker je smatral predložene točke le za načrt. Napoleon je vse objavil kot pogodbo med njim in papežem. — Tedaj je Pij preklical svoj podpis.

Napoleon je zapustil papeža s hudimi grožnjami: »Zdrobil bom cerkev!« Ni prišel do tega, da bi bil izpolnil to grožnjo. Bitka narodov pri Lipskem v Nemčiji je pokopala za vedno Napoleonovo moč. Zavezniki so bili že prekoračili reko Reno in so se bližali Parizu. Napoleon ni smatral za dobro, če bi bil papež zaveznikom dolžan zahvalo glede rešitve iz jetništva.

Oberst Lagorse je prejel povelje, Pija spraviti v Savono in od tamkaj v Rim. Zjutraj na dan odhoda se je po-

DOBRU manufakturno BLAGO

kupite po najnižjih cenah pri

M. E. ŠEPEC
Maribor Grajski trg 2 1232

dal papež, spremljan od 16 kardinalov, v kapelo, opravil je tamkaj kratko molitev, podelil svoj blagoslov ter stopil v voz. Njegova pot je bil slavnosten sprevod, v procesijah mu je hitel narod nasproti.

Med nepopisnim veseljem ljudstva se je vrnil papež Pij VII. v Rim dne 24. majnika 1814; že dne 3. majnika je bil Napoleon izkrcan na otoku Elba. Po še enkratni kratki vladi je moral na samotni otok Sv. Helene, kjer je imel časa in prilike dovolj, da je lahko razmišljal o Kristusovih besedah: »Peklenska vrata je ne bodo premagala!«

*

Evhariistični kongres na Irskem. — Prihodnji svetovni evhariistični kongres bo v Dublinu, glavnem mestu Irske. Irska je ena najodličnejših katoliških dežel. Znan je pregovor: »Kamor Irec pride, tja pride tudi Cerkev s Kristusom.« Ta pregovor jim je gotovo v čast. Irska je dežela svetnikov in mučenicov. Morda je ta mučeniška kri vtila v irsko zemljo in irske ljudi katoliško žilavost. — S kongresom bodo združili proslavo velikega irskega apostola, sv. Patricija. Minilo je 1500 let, odkar je zasijala Irski Kristusova luč. Prinesel pa jo je ravno sveti Patricij.

Sveto pismo kot star papir. Stalin, ruski diktator, je izdal nov dekret, da se morajo vse svetopisemske knjige in druge knjige cerkvene ali verske vsebine oddati okrajnemu sovjetu. Zaloge bodo potem poslali v papirne mline, da s tem odpomorejo pomanjkanju pa pirja. Vsega jim manjka v ruski objubljeni deželi. Čudno! Cel desetletje že šivajo in prikrojujejo ubogo Rusijo, pa na vseh straneh poka in zija.

Iz ruske brezbožne statistike. Po poročilu ruske organizacije »brezbožnikov« so sovjeti v zadnjem letu zaprli 567 cerkev in med temi 123 katoliških in 45 židovskih sinagog.

Prava sodba o občinah.

»Domovina« vodi vztrajno borbo za združitev naših občin. Razlogi, ki jih zato navaja, niso stvarni ter ne vzdržijo kritike. Tako je n. pr. »Domovina« v svoji številki z dne 23. oktobra med drugimi tudi navedla ta-le razlog: »Kako površno uradujejo takšne male podeželske občine, kjer je župan obenem tajnik, vedo prav dobro vsi, ki imajo opravka z občinami. Zato je potreba, da se spravi v vse občinske uprave temeljit red.« Mi smo ta splošni očitek, ki je naperjen proti malim občinam, zavrnil kot neosnovan, neresničen in proti mnogim županom krivičen. Ni resnica, da bi bilo v vseh malih občinah uradovanje površno in bi v njih vladal nered. Da smo imeli prav, ko smo zavrnilli to »Domovinino« očitjanje, je tudi potrdil g. finančni minister dr. Šverljuga, ki je na jako številno obiskanem posvetovalnem zborovanju v Mariboru dne 12. novembra rekel o slovenskih občinah brez izjeme: »Dobro se zavedamo pomena občin, posebno pa vaših občin, ki so po-

sebne vrste in ki so dokazale, da dobro funkcionirajo.«

Lepo priznanje za naše občine iz ust kraljevskega ministra! Slovenske občine so svoje vrste, niso tako velike, kakor po drugih pokrajinah države, a so vendar dokazale, da dobro funkcionirajo. Tako sodi g. finančni minister. Ta sodba je prišla ravno o pravem času, ko se resno pretresuje vprašanje, kakšna bodi oblika občine v bodočnosti. Ne samo velike občine, marveč tudi majhne, to sledi iz splošne sodbe g. ministra o slovenskih občinah, dobro funkcionirajo. Ta sodba g. finančnega ministra je obenem najlepše zadoščenje za slovenske župane, tudi za župane malih občin, zoper koje je »Domovina« dvignila očitjanje, da površno uradujejo ter da v takšnih občinskih upravah vlada nered.

Ravno tako malo stvarna so »Domovinina« zgodovinska izvajanja o postanku naših malih občin. Mi smo v našem listu že ugotovili, da »Domovina« ne pozna naših razmer ter vsled tega nepravilno tolmači razloge, ki so vodili do oblikovanja malih občin. V svoji številki z dne 13. novembra se »Domovina« trdovratno vrača k svoji trditvi, da so male občine nastale večinoma iz strankarskih ozirov. Krivi so tega kajpada duhovniki! »V tistih pokrajinah«, tako uči »Domovina«, — kjer je imela strankarska duhovščina odločilen vpliv, so se občine cepile in nastalo je veliko število majhnih občin.« Ko so nastajale naše občine, »Domovine« še ni bilo. »Slovenski Gospodar« pa je že bil ter je ta razvoj ne samo opazoval kot očividec, temveč ga tudi dejansko podpiral in zato je v tem prijetnem položaju, da more »Domovino« poučiti.

Razlogi, iz kojih so nastale majhne občine, so krajevni, povečini gospodarski, pa tudi prosvetni in ne v zadnji vrsti narodnostni. Da slovensko duhovščino pri tem niso vodili nobeni strankarski oziri, je najboljši dokaz to, da takrat, ko so naše občine nastajale ter se oblikovale v sedanjo obliko, rodoljubni in narodno-zavedni Slovenci niso bili razcepljeni v stranke, marveč so složno delovali v eni stranki. Na Slovenskem Štajerskem se je še le v drugi polovici prvega desetletja sedanjega stoletja prej enotna organizacija narodno-zavednih Slovencev razcepila ter so se ustanovile razne stranke.

Takšna so zgodovinska dejstva. — »Domovina« bi boljše storila, da si to zapomni, kakor pa da nam očita: »To si naj zapomni »Slovenski Gospodar«, ki je pokazal svojo staro barvo s tem, da zagovarja male občine, čeprav je jasno kakor beli dan, da male občine mnogo stanejo, a ne morejo ničesar v redu napraviti.« Koliko sedanje občine stanejo, vemo. Koliko pa bodo velike občine stale, še ne vemo, kakor se tudi ne more vnaprej reči, da bodo te občine »vse v redu napravile«. »Domovina« tudi omalovažuje vprašanje razdaljenosti in vsled tega zamude časa za oddaljene občinarje. Piše namreč: »Pri vprašanju združitve majhnih občin pač ne more biti odločilno, če bo

Samo 130 Din
rdeča ali rožasta odejala

Samo 150 Din
krasna klot odejala

Samo 43 Din
sivo vzorčasta flanel-odejala

1004/7

Razpošilja

Trgovski dom Stermecki, Celje št. 24

Neodgovarjajoče se zamenja ali vrne denar.
Zahtevajte takoj novi, veliki, brezplačni
ilustrirani cenik z več tisoč slikami!

ena ali druga oseba morala napraviti nekaj korakov več do župana, da tam opravi svoje posle pri občini.« Za nekaj korakov res ne gre. Če pa je treba hoditi po 2, 3, 4 ure dalje in morda še več, kaj bo k temu rekla »Domovina«? Ob enem opozarjamo »Domovino« na to, da je še dolžna odgovor na naše vprašanje o združitvi majhnih mestnih in trških občin z okoliškimi kmetijskimi občinami. »Jutro«, dobra tetka »Domovinina«, je odločno proti takšni združitvi, češ, da bi to pomenilo utopitev malih mestnih in trških občin v kmetijskih okolih. Kaj pravi k temu »Domovina«? Ali je tudi ona za to, da velja druga mera za male kmetijske občine, druga pa za male mestne in trške občine?

Občni zbor

Kmetijske zveze v Mariboru

bo v sredo dne 10. decembra 1930 ob 10. uri predpoldne v Zadrugi gospodarski banki v Mariboru, Aleksandrova cesta 6, v dvoranah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in preglednikov.
2. Naše kmetijstvo v svetovnem gospodarstvu — Ivan Vesenjaj.
3. Standarizacija. Vnovčevanje kmetijskih pridelkov — Vl. Pušenjak.
4. Organizacija izvoza naših kmetijskih pridelkov — France Jerebič.
5. Kmetijska zbornica — M. Kranjc.
6. Predlogi in sklepi.
7. Volitev načelstva in treh preglednikov računov.
8. Slučajnosti.

Vsaka krajevna kmetijska zveza pošlje na občni zbor za vsakih začetih 20 članov po 1 delegata, ki mora imeti s seboj pismeno pooblastilo krajevnega odbora kmetijske zveze.

Udeležiti pa se sme občnega zbora vsak član Kmetijske zveze.

Polovična vožnja v Maribor in nazaj je dovoljena z odlokom žel. ministrstva z dne 7. nov. 1930, št. 21210 in velja od 7. do 13. decembra 1930 za vse proge in vse vlake v dravski banovini razen ekspresnih. Udeleženci obč. zbora Kmetijske zveze kupijo pri odhodnih postajah cele vozne karte do Maribo-